

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Затверджено на засіданні кафедри
економічного аналізу
Протокол № 8 від 04.02. 2016 р.

Програма навчальної дисципліни "Міжнародні стандарти корпоративної безпеки" для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання

Укладачі:

К.е.н., доцент кафедри економічного аналізу
Преображенська О.С.

Відповідальний за випуск
зав. каф. економічного аналізу,
д.е.н., проф. Отенко І.П.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

1. Вступ

Під впливом процесів інтенсифікації та ускладнення зв'язків внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства розширюється перелік вимог до фахівців у сфері економіки та управління. Зростає необхідність глибоко розуміння корпоративних відносин, застосування механізмів контролю за діяльністю підприємства, його відкритості та прозорості, забезпечення балансу інтересів зацікавлених осіб. Ці процеси визначають ефективність системи корпоративної безпеки. Наразі спроможність здійснювати ефективне управління корпоративною безпекою передбачає розробку бізнес-підходу, який створює довгострокову акціонерну вартість, шляхом об'єднання використання сприятливих можливостей і управління ризиками, що відповідають дотриманню міжнародних норм та практик. Результатом формалізації, узагальнення найкращих світових управлінських практик та досвіду є міжнародні стандарти. У дисципліні, що пропонується до уваги студентів, розкрито зміст та особливості застосування стандартів, що стосуються ключових аспектів корпоративної безпеки на національному та міжнародному ринках.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування компетентностей щодо реалізації організаційних заходів з розробки, впровадження, моніторингу, оцінки ефективності та безперервного вдосконалення системи корпоративної безпеки організації відповідно до міжнародних стандартів.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання щодо набуття знань, вмінь та навичок з:

методології, норм, принципів та стандартів корпоративної безпеки; міжнародних стандартів ведення бізнесу та навиків їх дотримання (ISO, фінансової звітності, ІНКОТЕРМС);

формування культури корпоративної безпеки на основі методів комплаєнс-аналізу та міжнародних стандартів регулювання корпоративних конфліктів.

Об'єктом навчальної дисципліни є міжнародні стандарти та практики їх забезпечення системи корпоративної безпеки.

Предметом навчальної дисципліни є впровадження, застосування

та дотримання міжнародних стандартів в системі корпоративної безпеки.

Пререквізити:

Базові знання з мікро- та макроекономіки, теорії організаційних систем та управління змінами, теорії стратегічного менеджменту та маркетингу, корпоративного менеджменту, фінансового менеджменту та бюджетування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

понятійний апарат та предметне поле забезпечення корпоративної безпеки підприємства;

основні принципи уніфікації та гармонізації міжнародних та національних стандартів;

особливості застосування міжнародних стандартів та рейтингів ведення бізнесу;

стандарты та основні вимоги системи ISO;

особливості міжнародних стандартів фінансової звітності: МСФО, ГААП для забезпечення фінансової та управлінської прозорості;

офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (ІНКОТЕРМС);

основні положення міжнародних документів за стандартами соціальної звітності та регулюванню питань стійкого розвитку;

особливості складання контрактів купівлі продажу для захисту прав та інтересів ключових стейкхолдерів;

міжнародна нормативну систему протидії протиправним корпоративним захопленням;

практики оцінки та стандарти у сфері інтелектуальної власності;

ключові елементи та ринкові механізми системи міжнародної екологічної стандартизації;

вміти:

застосовувати найкращі практики в області створення та підтримки культури забезпечення корпоративної безпеки та управління ризиками;

застосовувати методологію і основи побудови системи корпоративної безпеки через дотримання регуляторних вимог (комплаєнс-ризиками);

розробляти корпоративні нормативні акти, що визначають: інформаційну політику організації; вимоги до комерційної таємниці; етичні норми організації; норми професійної етики; норми корпоративного управління та корпоративної культури;

здійснювати періодичний моніторинг гарантованого рівня корпоративної безпеки розвитку підприємства;

погоджувати міжнародні і національні стандарти з формування корпоративної безпеки, управлінню ризиками, організації страхового захисту та безперервного бізнесу;

ідентифікувати, аналізувати та ранжувати очікування зацікавлених сторін організації з позиції корпоративної соціальної відповідальності;

ставити завдання та визначати основи корпоративної безпеки для управлінської ланки організації відповідно до міжнародних та національних стандартів, корпоративних нормативних актів з управління безпекою, внутрішнього аудиту, корпоративної культури тощо;

здійснювати стратегічне управління корпоративною безпекою через забезпечення стійкого розвитку підприємства, створення організаційної культури, організацію взаємодії усіх компонентів системи корпоративної безпеки.

У ході викладання даної навчальної дисципліни основна увага приділяється набуттю студентами професійної компетентності, яка представлена у табл. 1.

Структуру складових професійних компетентностей та напрями їх формування у відповідності до Національної рамки кваліфікацій України представлено в таблиці 2.

**Професійна компетентність, що отримують студенти у результаті
вивчення навчальної дисципліни**

Назва компетентності	Складові компетентності
Знання міжнародних стандартів та вміння їх застосовувати в системі корпоративної безпеки підприємства	знати зміст системи корпоративної безпеки підприємства
	визначати основні ризики в системі корпоративної безпеки підприємства
	визначати напрями уніфікації та гармонізації міжнародних та національних стандартів
	застосовувати кодекси найкращих практик корпоративного управління для забезпечення корпоративної безпеки
	оцінювати ступінь складності регулювання бізнесу та захисту прав власності
	знати та вміти застосовувати вимоги, специфікації, керівні принципи та характеристики стандартів ISO
	застосовувати міжнародні стандарти IFRS, GAAP для складання та/ або аналізу фінансової звітності підприємства
	застосовувати правила Incoterms при складанні контрактів купівлі продажу
	здійснювати документальний супровід операцій у відповідності до Incoterms
	застосовувати функціонал комплаєнсу для захисту інтересів суб'єктів корпоративної безпеки
	розробляти комплаєнс-програму підприємства відповідно до міжнародних практик
	використовувати міжнародні стандарти та практики корпоративного управління для регулювання корпоративних конфліктів
	визначати та протидіяти загрозам корпоративних захоплень
	розробляти та впроваджувати організаційні заходи для попередження корпоративних захоплень
	знати різновиди прав інтелектуальної власності, процедуру комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності
	розробляти та впроваджувати заходи щодо захисту прав підприємства на об'єкти інтелектуальної власності
	розробляти та впроваджувати заходи щодо впровадження підприємством принципів соціальної відповідальності (економічної, правової, етичної, дискреційної, екологічної)

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни
"Міжнародні стандарти корпоративної безпеки"
за Національною рамкою кваліфікацій України

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Пререквізити	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Корпоративна безпека як інструмент забезпечення стійкого розвитку підприємства					
Знати зміст системи корпоративної безпеки підприємства	Основні поняття та складові корпоративної безпеки підприємства. Методологія корпоративної безпеки.	Знання основних складових та термінології корпоративної безпеки підприємства	Застосовувати кодекси найкращих практик корпоративного управління для забезпечення її корпоративної безпеки підприємства	Організовувати процес обміну інформацією між суб'єктами корпоративної безпеки, що є суттєвою для забезпечення стійкового розвитку підприємства	Відповідальність за ідентифікацію суб'єктів об'єктів корпоративної безпеки на підприємстві; меж їх відповідальності та повноважень
Тема 2. Особливості міжнародних стандартів ведення бізнесу					
Оцінювати ступінь складності регулювання бізнесу та захисту прав власності	Умови регулювання бізнесу та захисту прав власності в Україні та світі	Знання міжнародних стандартів та рейтингів ведення бізнесу	Аналізувати структуру індексів ведення бізнесу, у тому числі стосовно розпочинання бізнесу, отримання кредиту, реєстрації майна, захиста прав інвесторів, сплати податків, міжнародної торгівлі, забезпечення контрактів	Забезпечення даними досліджень осіб, уповноважених приймати рішення щодо ведення бізнесу (виходу на ринок, впровадження інноваційної продукції тощо) на національному та міжнародному ринках; надавати інформацію зацікавленим особам про стан захищеності прав власності відповідно до законодавства та внутрішніх документів підприємства	Відповідальність за коректність прийнятого рішення стосовно ведення бізнесу

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Застосування стандартів ІНКОТЕРМС для забезпечення корпоративної безпеки					
Застосовувати правила Incoterms при складанні контрактів купівлі продажу	Характеристика та засади діяльності міжнародних організацій, які мають на меті підтримку й розвиток міжнародної торгівлі й глобалізації	Знання офіційних правил тлумачення торговельних термінів Incoterms	Здійснювати вибір умов регулювання моменту переходу права власності при здійсненні міжнародних операцій; розподіляти ризики і витрати між суб'єктами корпоративної безпеки відповідно до Incoterms при здійсненні комерційних операцій; складати та перевіряти міжнародні контракти з застосуванням правил Incoterms	Налагоджувати комунікації між сторонами-учасниками ЗЕД; погоджувати вибір правил Incoterms зі сторонами зовнішньоекономічного договору	Самостійно приймати ефективні рішення щодо вибору правил Incoterms та відповідного розподілу ризиків між сторонами зовнішньоекономічного договору
Тема 4. Формування культури корпоративної безпеки підприємства					
Застосовувати функціонал комплаєнсу для захисту інтересів суб'єктів корпоративної безпеки підприємства	Зміст комплаєнс-функцій відповідно до реалізації основних принципів корпоративної безпеки підприємства	Знання законів, правил і стандартів у сфері комплаєнсу	Виявляти випадки і факти невідповідності законам і вимогам, нормативно-правовим актам, ринковим стандартам і внутрішнім документам підприємства; визначати складові корпоративної безпеки, що вимагають комплаєнс-супроводу	Розробляти та впроваджувати внутрішню та зовнішню комплаєнс-комунікацію для підприємства	Відповідати за узгодженість внутрішніх нормативних документів з нормативно-правовими актами, законодавчими вимогами, ринковими стандартами
Тема 5. Міжнародна нормативна система протидії протиправним корпоративним захопленням					
Визначати та протидіяти загрозам корпоративних захоплень	Загрози корпоративних захоплень	Знання основних видів корпоративних захоплень,	Застосовувати міжнародних практик регулювання корпоративних захоплень; систематизувати основні ознаки можливих корпоративних захоплень	Розробляти кризисні комунікації підприємства; виділяти комунікаційну складову корпоративних захоплень (рейдерства, грінмейлу)	Відповідати за планування, розробку організаційних заходів щодо протидії корпоративним захопленням

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Практики оцінки та стандарти у сфері інтелектуальної власності					
Знати різновиди прав інтелектуальної власності, процедуру комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності	Стандарти та засади роботи Всесвітньої організації інтелектуальної власності	Знання методів оцінки інтелектуальної власності	Вміти здійснювати управління інтелектуальною власністю підприємства	Налагодження комунікацій в інноваційному бізнесі та структурах що займаються проблемами інновацій	Приймати рішення стосовно управління та захисту прав інтелектуальної власності підприємства
Тема 7. Системи міжнародної екологічної стандартизації					
Розробляти та впроваджувати заходи щодо впровадження підприємством принципів екологічної відповідальності стандартизації	Принципи соціальної відповідальності	Знання ключових елементів системи міжнародної екологічної стандартизації	Вміти застосовувати ринкові механізми екологічного менеджменту	Презентувати результати визначення критеріїв оцінки відповідності стандартам екологічного менеджменту	Приймати ефективні управлінські рішення щодо розробки правил відповідності стандартам екологічного менеджменту

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС). Форма підсумкового контролю – залік.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методи забезпечення основних складових корпоративної безпеки

Тема 1. Корпоративна безпека як інструмент забезпечення стійкого розвитку підприємства

1.1. Основні поняття та складові корпоративної безпеки підприємства

1.2. Методологія, норми, принципи та стандарти корпоративної безпеки

1.3. Кодекси найкращих практик корпоративного управління підприємством як основа її корпоративної безпеки

1.4. Проблеми уніфікації та гармонізації міжнародних та національних стандартів

Тема 2. Особливості міжнародних стандартів ведення бізнесу

2.1. Аналіз міжнародних стандартів та рейтингів ведення бізнесу

2.2. Стандарти та основні вимоги системи ISO

2.3. Застосування міжнародних стандартів фінансової звітності: МСФО, ГААП для забезпечення фінансової та управлінської прозорості

2.4. Погодження національних та міжнародних стандартів фінансової звітності

Тема 3. Застосування стандартів ІНКОТЕРМС для забезпечення корпоративної безпеки

3.1. Інкотермс : офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати

3.2. Розподіл ризиків і витрат між суб'єктами корпоративної безпеки відповідно до ІНКОТЕРМС

3.3. Особливості складання контрактів купівлі продажу для захисту прав та інтересів ключових стейкхолдерів

3.4. Документальний супровід операцій у відповідності до ІНКОТЕРМС

Змістовий модуль 2. Управління соціальною відповідальністю та культурою корпоративної безпеки

Тема 4. Формування культури корпоративної безпеки підприємства

4.1. Функціонал комплаєнсу для захисту інтересів суб'єктів корпоративної безпеки

4.2. Відповідність законам, правилам і стандартам у сфері комплаєнсу

4.3. Розробка структури комплаєнс-програми відповідно до міжнародних практик

Тема 5. Міжнародна нормативна система протидії протиправним корпоративним захопленням

5.1. Види корпоративних захоплень: злиття, поглинання, грінмейл

5.2. Аналіз міжнародних практик регулювання корпоративних захоплень

5.3. Міжнародні стандарти регулювання корпоративних конфліктів для попередження протиправних захоплень

Тема 6. Практики оцінки та стандарти у сфері інтелектуальної власності

6.1. Поняття інтелектуальної власності

6.2. Об'єкти та різновиди прав інтелектуальної власності

6.3. Методологія оцінки інтелектуальної власності

6.4. Стандарти Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ)

Тема 7. Системи міжнародної екологічної стандартизації

7.1. Ключові елементи системи міжнародної екологічної стандартизації

7.2. Ринкові механізми екологічного менеджменту

7.3. Типологія міжнародних стандартів екологічного менеджменту

7.4. Корпоративна екологічна відповідальність міжнародних компаній

3. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 3.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів з даної навчальної дисципліни.

Таблиця 3.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання
1	2
Змістовий модуль 1.	
Теоретичні та методологічні засади прийняття господарських рішень	
Тема 1. Корпоративна безпека як інструмент забезпечення стійкого розвитку підприємства	Тема семінарського заняття "Застосування міжнародних стандартів для забезпечення корпоративної безпеки підприємства": 1. Визначення функцій та повноважень суб'єктів корпоративної безпеки підприємства 2. Основні ризики в системі корпоративної безпеки 3. Методи забезпечення корпоративної безпеки 4. Кодекси найкращих практик корпоративного управління підприємством
Тема 2. Особливості міжнародних стандартів ведення бізнесу	Тема семінарського заняття "Міжнародні стандарти в основних бізнес-процесах підприємства": 1. Проблеми та перспективи підвищення рейтингу ведення бізнесу в Україні 2. Структура та напрями впровадження стандартів ISO 3. Побудова звітності за міжнародними стандартами для забезпечення фінансової та управлінської прозорості 4. Методи виявлення потенційних ознак шахрайства та викривлення фінансової звітності
Тема 3. Застосування стандартів ІНКОТЕРМС для забезпечення корпоративної безпеки	Тема семінарського заняття "Розподіл ризиків і витрат між суб'єктами корпоративної безпеки відповідно до ІНКОТЕРМС": 1. Забезпечення зведення міжнародних правил для роз'яснення найбільш часто використовуваних умов продажу у зовнішній торгівлі 2. Розподіл ризиків, витрат та обов'язків між учасниками торгової угоди

1	2
Тема 6. Практики оцінки та стандарти у сфері інтелектуальної власності	Тема семінарського заняття " Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності": 1. Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, сорти рослин тощо); 2. Оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності; 3. Розпорядження правами інтелектуальної власності; 4. Ліцензійні та авторські угоди
Тема 7. Системи міжнародної екологічної стандартизації	Тема семінарського заняття " Заходи щодо впровадження підприємством принципів соціальної відповідальності": 1. Обґрунтування необхідності забезпечення принципів соціальної відповідальності 2. Види соціальної відповідальності 3. Екологічна стандартизація: проблеми та перспективи впровадження

4. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті.

Якщо викладач володіє широким науковим світоглядом, чітко дотримується певних наукових принципів, здатний зацікавити студентів, розкрити наукове та практичне значення дисципліни, показати завдання і перспективи її розвитку, то саме на практичних заняттях відбувається процес формування фахівців.

Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 4.1).

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)
<i>Змістовий модуль 1. Методи забезпечення основних складових корпоративної безпеки</i>	<i>Завдання 1. Формування інструментарію забезпечення стійкого розвитку організації</i>
	<i>Завдання 2. Застосування міжнародних стандартів фінансової звітності: МСФО, ГААП для забезпечення фінансової та управлінської прозорості.</i>
	<i>Завдання 3. Вибір правил Інкотермс при складанні контракту</i>
	<i>Завдання 4. Розробка документів відповідно до стандартів Інкотермс</i>
	<i>Колоквіум за змістовим модулем 1</i>
<i>Змістовий модуль 2. Управління соціальною відповідальністю та культурою корпоративної безпеки</i>	<i>Завдання 5. Види корпоративних захоплень: злиття, поглинання, грінмейл</i>
	<i>Завдання 6. Міжнародні стандарти регулювання корпоративних конфліктів для попередження протиправних захоплень</i>
	<i>Завдання 7. Ключові елементи системи міжнародної екологічної стандартизації</i>
	<i>Завдання 8. Ринкові механізми екологічного менеджменту</i>
	<i>Колоквіум за змістовим модулем 2</i>

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок з навчальної дисципліни, наведені в табл. 5.1.

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
1	2	3
Змістовий модуль 1. Методи забезпечення основних складових корпоративної безпеки		
<i>Тема 1. Корпоративна безпека як інструмент забезпечення стійкого розвитку підприємства</i>	1. Уніфікація як результат об'єднання оптимізаційної та нормативної функцій термінологічної діяльності 2. Вимоги уніфікації, одноманітність структури стандартів 3. Основні відмінності міжнародних та національних стандартів 4. Міжнародні стандарти та норми як елемент корпоративної безпеки 5. Об'єкти міжнародної стандартизації в системі корпоративної безпеки 6. Типологізація міжнародних стандартів щодо забезпечення корпоративної безпеки	Презентація результатів
<i>Тема 2. Особливості міжнародних стандартів ведення бізнесу</i>	1. Міжнародні організації зі стандартизації : ISO, МЕК, МТС 2. Регіональні установи зі стандартизації: Тихоокеанський Конгрес з Стандартизації, Панамериканська комісія з стандартів, Європейський Комітет з Стандартизації та інші 3. Галузеві міжнародні організації зі стандартизації : Європейське Товариство Виробників та Постачальників, Всесвітня Метеорологічна організація 4. «Новий підхід» щодо єдиного принципу стандартизації продукції	Презентація результатів
<i>Тема 3. Застосування стандартів ІНКОТЕРМС для забезпечення корпоративної безпеки</i>	1. Розподіл між продавцем і покупцем транспортних витрат відповідно до ІНКОТЕРМС 2. Момент переходу від продавця до покупця ризиків ушкодження, втрати або випадкової загибелі вантажу 3. Визначення моменту фактичної передачі продавцем товару в розпорядження покупця або його представника	Захист есе

1	2	3
Змістовий модуль 2. Управління соціальною відповідальністю та культурою корпоративної безпеки		
<i>Тема 4. Формування культури корпоративної безпеки підприємства</i>	1. Розробка комплаєнс-програми в системі корпоративної безпеки 2. Відповідність законам, правилам і стандартам у сфері комплаєнса 3. Базові заходи з впровадження антикорупційного комплаєнсу	Захист індивідуального завдання
<i>Тема 5. Міжнародна нормативна система протидії протиправним корпоративним захопленням</i>	1. Шляхи подолання рейдерства 2. Отримання юридичного та фізичного контролю над майном, бізнесом проти волі власника підприємства 3. Незаконна скупка акцій товариства, придбання активів товариства незаконними шляхами	Захист індивідуального завдання
<i>Тема 6. Практики оцінки та стандарти у сфері інтелектуаль ної власності</i>	1. Засади та принципи діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) 2. Стандартизація патентної документації 3. Розроблення та перегляд стандартів у рамках ВОІВ 4. Типологія стандартів ВОІВ	Презентація результатів
<i>Тема 7. Системи міжнародної екологічної стандартизації</i>	1. Значення екологічної сертифікації у зв'язку з вступом України до Світової організації торгівлі (СОТ) 2. Система стандартів в галузі природокористування та охорони навколишнього середовища	Презентація результатів

7. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, комп'ютерні симуляції, метод

Дельфі, метод сценаріїв, банки візуального супроводу (табл. 6.1 і 6.2).

Таблиця 6.1

**Розподіл форм та методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни (лекційні заняття)**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
<i>Тема 1. Корпоративна безпека як інструмент забезпечення стійкого розвитку підприємства</i>	Лекція проблемного характеру з питання "Реалізація функцій корпоративного управління в системі корпоративної безпеки"
<i>Тема 2. Особливості міжнародних стандартів ведення бізнесу</i>	Міні-лекція з питання "Типологія ризиків в системі корпоративної безпеки підприємства"
<i>Тема 3. Застосування стандартів ІНКОТЕРМС для забезпечення корпоративної безпеки</i>	Лекція проблемного характеру з питання "Формування комплексу міжнародних правил з тлумачення найбільш широко використовуваних торговельних термінів в галузі міжнародної торгівлі"
<i>Тема 4. Формування культури корпоративної безпеки підприємства</i>	Міні-лекція з питання "Складові культури корпоративної безпеки підприємства "
<i>Тема 5. Міжнародна нормативна система протидії протиправним корпоративним захопленням</i>	Лекція проблемного характеру з питання "Реальність сучасних корпоративних відношень в Україні та світі"
<i>Тема 6. Практики оцінки та стандарти у сфері інтелектуальної власності</i>	Лекція проблемного характеру з питання "Необхідність захисту прав інтелектуальної власності"
<i>Тема 7. Системи міжнародної екологічної стандартизації</i>	Міні-лекція з питання "Ринкові механізми екологічної стандартизації"

**Використання методик активізації процесу навчання
(семінарськи та практичні заняття)**

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
<i>Тема 1. Корпоративна безпека як інструмент забезпечення стійкого розвитку підприємства</i>	<i>Семінарське заняття. Тема: "Застосування міжнародних стандартів для забезпечення корпоративної безпеки підприємства"</i>	Семінари-дискусії, презентації
<i>Тема 3. Застосування стандартів ІНКОТЕРМС для забезпечення корпоративної безпеки</i>	<i>Завдання 3. Вибір правил Інкотермс при складанні контракту</i>	Робота в малих групах,
<i>Тема 5. Міжнародна нормативна система протидії протиправним корпоративним захопленням</i>	<i>Завдання 5. Види корпоративних захоплень: злиття, поглинання, грінмейл</i>	Методи генерування ідей, рольова гра
<i>Тема 7. Системи міжнародної екологічної стандартизації</i>	<i>Завдання 7. Ключові елементи системи міжнародної екологічної стандартизації</i>	Міні-тренінг

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Концепція економічної безпеки України / [кер. проекту В. М. Геєць]; Ін-т екон. прогнозування НАНУ України. – К. : Логос, 1999. – 56 с.
2. Костырко Л.А. Диагностика потенциала финансово-экономической устойчивости предприятия / Л.А. Костырко. – Луганск: ВНУ, 2004. – 239с.
3. Лагун М. І. Методика системного підходу до формування комплексу показників фінансового стану підприємства / М.І. Лагун // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 6. – С. 40–43.
4. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України. Наказ

Міністерства економіки України від 02.03.2007 №60 [Текст] / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до методики:

http://www.me.gov.ua/publish/article?art_id=97980&cat_id

5. Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України / Національний інститут проблем міжнародної безпеки / за ред. А. І. Сухорукова. – К., 2003. – 64с.

6. Мойсеєнко, І. П. Методичні основи оцінювання економічної безпеки суб'єктів господарювання [Текст] / І. П. Мойсеєнко, Н. В. Магас, Ю. А. Поповіченко // Наукові праці МАУП. – 2011. – Випуск 3(30). – С. 87-91.

7. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / [В.М. Гаєць, М.О. Кизим, Т.С. Клебанова, Т.С. Черняк]; за ред. В.М. Гаєць. – Х.: ВД "ИНЖЭК", 2006. – 240с.